

Svensk författningssamling

Förordning om statsbidrag för fortbildning av lärare och förskollärare

SFS 2023:144

Publicerad
den 22 mars 2023

Utfärdad den 16 mars 2023

Regeringen föreskriver följande.

Inledande bestämmelse

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag för fortbildning av lärare och förskollärare i syfte att dessa ska få utökad behörighet, viss examen eller ny kunskap.

Förordningen är meddelad med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

Förutsättningar för statsbidrag

Till vilka får statsbidrag lämnas?

2 § Statsbidrag får lämnas till

1. huvudman inom skolväsendet,
2. huvudman för en svensk utlandsskola som avses i 9 § i förordningen (1994:519) om statsbidrag till utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar,
3. Statens institutionsstyrelse, såsom anordnare av utbildning vid särskilda ungdomshem enligt 24 kap. 8 eller 9 § skollagen (2010:800),
4. Kriminalvården, såsom ansvarig för utbildning för intagna i kriminalvårdsanstalt enligt 24 kap. 10 § skollagen (2010:800), eller
5. folkhögskola som får statsbidrag enligt förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen och som har ett tillstånd som meddelats av Statens skolinspektion enligt 6 kap. 20 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

För vilka lärare och förskollärare får statsbidrag lämnas?

3 § Statsbidrag får lämnas för en lärare eller förskollärare som

1. är anställd hos den som bidrag får lämnas till enligt 2 § eller hos någon som enligt avtal med denne utför uppgifter inom verksamheten (entreprenör), och
2. har en grundlärarexamen, ämneslärarexamen, yrkeslärarexamen, förskollärarexamen, motsvarande äldre examen eller motsvarande utländsk behörighet.

Kravet i första stycket 2 gäller inte för

- a) lärare som bedriver undervisning i en fristående skola med waldorfpedagogisk inriktning,

b) lärare som deltar i en utbildning som syftar till att ge kunskap i ämnet svenska som andraspråk, eller

c) lärare i yrkesämnena som deltar i en utbildning med syftet att avlägga en yrkeslärarexamen.

För att statsbidrag ska kunna lämnas för en lärare som avses i andra stycket c krävs att lärarens arbete för huvudmannen organiseras på ett sådant sätt att det bedöms vara möjligt att enligt 6 kap. 7 § högskoleförordningen (1993:100) tillgodoräkna sig arbetet som sådan verksamhetsförlagd utbildning som krävs för yrkeslärarexamen. Lärarens arbete behöver dock inte organiseras på ett sådant sätt om läraren tidigare har bedrivit undervisning som kan tillgodoräknas som sådan verksamhetsförlagd utbildning som krävs för yrkeslärarexamen.

För vilka utbildningar får statsbidrag lämnas?

4 § Statsbidrag får lämnas endast om läraren eller förskolläraren deltar i en utbildning som avses i 5 eller 6 §. För folkhögskolor som mottagare av statsbidrag finns särskilda bestämmelser i 7 §.

5 § Statsbidrag får lämnas om läraren eller förskolläraren deltar i en uppdragsutbildning enligt förordningen (2007:223) om uppdragsutbildning för fortbildning av lärare och förskollärare som syftar till att

1. lärare ska bli behöriga att undervisa i fler skolformer, årskurser och ämnen,

2. lärare eller förskollärare ska avlägga en speciallärarexamen enligt bilaga 2 till högskoleförordningen (1993:100),

3. ge lärare kunskap inom ämnet svenska som andraspråk,

4. ge förskollärare i förskoleklass kunskap om elevers läs-, skriv- och matematikinlärning för att stärka deras kompetens att undervisa i de första årskurserna i grundskolan, eller

5. ge lärare som saknar behörighetsgivande examen och bedriver undervisning i en fristående skola med waldorfpedagogisk inriktning ny kunskap.

Statsbidrag får även lämnas om läraren eller förskolläraren deltar i motsvarande utbildning som anordnas av en enskild utbildningsanordnare som har tillstånd att utfärda examina enligt lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina.

6 § Statsbidrag får även lämnas om läraren eller förskolläraren deltar i annan högskoleutbildning som syftar till att

1. lärare eller förskollärare ska avlägga en speciallärarexamen,

2. lärare eller förskollärare ska avlägga en specialpedagogexamen,

3. lärare i yrkesämnena ska avlägga en yrkeslärarexamen,

4. ge lärare behörighet i ämnet svenska som andraspråk, eller

5. ge lärare kunskap i ämnet svenska som andraspråk.

7 § Till en folkhögskola som avses i 2 § 5 får statsbidrag lämnas endast om läraren deltar i en utbildning som syftar till att ge behörighet i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, eller behörighet eller kunskap i ämnet svenska som andraspråk.

Övriga villkor

8 § Statsbidrag får inte lämnas för insatser som statsbidrag lämnas för på annat sätt.

Tillgång på medel

9 § Statsbidrag lämnas i den mån det finns tillgång på medel och för högst ett år i sänder.

För vilka kostnader och med vilka belopp lämnas bidrag?

10 § En ansökan om statsbidrag ska avse antingen ett bidrag beräknat enligt 11 § eller ett bidrag beräknat enligt 12 §.

Beräkningen enligt 11 § baseras på ett schablonbelopp för lön enligt 13 §. Beräkningen enligt 12 § baseras på omfattningen av den utbildning läraren eller förskolläraren deltar i.

Bidraget som beräknas enligt 12 § får användas för

1. särskild ersättning från arbetsgivaren till en lärare eller förskollärare som deltar i utbildning som statsbidraget lämnas för (studiestipendium), och
2. andra kostnader för arbetsgivaren på grund av lärarens eller förskollärarens utbildning.

11 § Statsbidrag får lämnas med 56 procent av kostnaden för lön eller motsvarande ersättning beräknad utifrån ett schablonbelopp för lön enligt 13 §. Kostnaderna ska avse tid då läraren eller förskolläraren

1. deltar i utbildningen under arbetstid,
2. är tjänstledig för studier under utbildningen, eller
3. deltar i utbildningen under den tid då han eller hon inte arbetar på grund av att anställningen omfattar mindre än heltid.

I fall som avses i första stycket 2 och 3 lämnas statsbidrag enligt denna paragraf endast under förutsättning att lärarens eller förskollärarens arbetsgivare betalar ersättning till läraren eller förskolläraren som motsvarar minst 80 procent av lärarens eller förskollärarens lön för den tid då läraren eller förskolläraren deltar i utbildningen.

12 § Om statsbidrag inte lämnas enligt 11 § får statsbidrag i stället lämnas med 1 000 kronor för varje högskolepoäng som den utbildning läraren eller förskolläraren deltar i omfattar. Om utbildningen syftar till att ge behörighet eller kunskap i ämnet svenska som andraspråk lämnas statsbidrag med 1 500 kronor för varje högskolepoäng som den utbildning som läraren deltar i omfattar.

13 § Schablonbelopp för lön enligt 11 § första stycket ska avse en av Statistiska centralbyrån beräknad genomsnittlig månadslön för en lärare eller förskollärare i

- förskolan,
- förskoleklassen och grundskolans årskurs 1–6,
- grundskolans årskurs 7–9,
- andra ämnen än yrkesämnena i gymnasieskolan, eller
- yrkesämnena i gymnasieskolan.

Ansökan och beslut

14 § Ansökan om statsbidrag lämnas till Statens skolverk som prövar frågor om och betalar ut bidraget.

Ett beslut om att bevilja bidrag får förenas med villkor som ska framgå av beslutet.

15 § Om det kommer in fler ansökningar om statsbidrag än det finns medel för, ska vid urval företräde ges, i den ordning som anges nedan, till

1. lärare och förskollärare som har påbörjat utbildning som statsbidrag för fortbildning av lärare eller förskollärare redan har lämnats för och som omfattas av en ansökan som avser andra bidragstillfällen för samma utbildning, så att utbildningen kan slutföras,

2. lärare och förskollärare på de skolenheter med förskoleklass eller grundskola som har särskilt svåra förutsättningar med beaktande av elevernas socioekonomiska bakgrund och som uppfyller villkoren i 16 §, eller

3. huvudmän med en låg andel behöriga lärare och speciallärare eller en låg andel behöriga förskollärare i förhållande till annan pedagogisk personal i förskolan eller förskoleklassen.

Vid urval enligt första stycket 3 ska Statens skolverk också beakta geografisk spridning och att bidrag lämnas till såväl offentliga som enskilda huvudmän.

16 § En lärare eller förskollärare ska ges företräde enligt 15 § första stycket 2 endast om skolenheten

1. har minst 50 elever,

2. är belägen i en kommun

a) med minst 200 000 invånare varav minst 200 000 invånare i den största tätorten,

b) där minst 40 procent av den förvärvsarbetande befolkningen med bostad i kommunen (nattbefolkningen) pendlar till arbete i en storstad eller storstadsnära kommun, eller

c) med minst 50 000 invånare varav minst 40 000 invånare i den största tätorten, och

3. tillhör de 150 skolenheter med förskoleklass eller grundskola som omfattas av 1 och 2 och som har svårast förutsättningar med beaktande av elevernas socioekonomiska bakgrund.

Utbetalning

17 § Statsbidrag ska betalas ut en gång per termin.

Uppföljning och redovisning

18 § Statens skolverk ska följa upp hur statsbidraget har använts.

Skolverket ska i samband med sin årsredovisning till Regeringskansliet lämna en redovisning av hur bidraget har använts.

19 § Mottagaren av statsbidrag är skyldig att lämna sådan ekonomisk och annan redovisning till Statens skolverk som myndigheten begär.

Anmälningsskyldighet

20 § Den som ansöker om eller har beviljats statsbidrag enligt denna förordning ska utan dröjsmål till Statens skolverk anmäla sådana ändrade förhållanden som kan påverka rätten till bidraget eller storleken på det.

Återbetalning

21 § Mottagaren av statsbidrag enligt denna förordning är återbetalningsskyldig om

1. bidraget har lämnats på felaktig grund eller med för högt belopp,

2. bidraget helt eller delvis inte har utnyttjats eller inte har använts för det ändamål det har lämnats för,

3. sådan redovisning som avses i 19 § inte har lämnats, eller

4. mottagaren inte har följt villkor som framgår av beslutet om bidrag.

Mottagaren är inte återbetalningsskyldig även om resultatet av universitetets eller högskolans prövning enligt 6 kap. 8 § högskoleförordningen (1993:100) avviker från den bedömning som har gjorts enligt 3 § tredje stycket denna förordning, om mottagaren har gjort vad som rimligen kan krävas för att arbetet ska kunna tillgodoräknas som sådan verksamhetsförlagd utbildning som krävs för yrkeslärarexamen.

22 § Statens skolverk ska besluta att helt eller delvis kräva tillbaka ett statsbidrag om någon är återbetalningsskyldig enligt 21 §.

Om det finns särskilda skäl för det, får Skolverket besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

23 § På statsbidrag som krävs tillbaka ska ränta tas ut från och med den dag som infaller en månad efter det att beslut om återkrav har fattats och efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter.

Om det finns särskilda skäl för det, får Statens skolverk besluta att helt eller delvis avstå från krav på ränta.

Hinder mot utbetalning

24 § Statens skolverk ska besluta att ett beviljat statsbidrag helt eller delvis inte ska betalas ut om mottagaren av bidraget inte längre bedöms uppfylla villkoren för det eller om det finns grund för återbetalning enligt 21 §. Beslutet gäller omedelbart.

Bemyndigande

25 § Statens skolverk får meddela föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Överklagande

26 § I 40 § förvaltningslagen (2017:900) finns bestämmelser om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Andra beslut än beslut enligt 24 § får dock inte överklagas.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2023.

2. Genom förordningen upphävs

a) förordningen (2007:222) om statsbidrag för fortbildning av lärare,

b) förordningen (2013:60) om statsbidrag för behörighetsgivande utbildning för lärare i yrkesämnen,

c) förordningen (2016:400) om statsbidrag för fortbildning när det gäller specialpedagogiska insatser,

d) förordningen (2016:709) om statsbidrag för fortbildning av lärare när det gäller svenska som andraspråk och kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, och

e) förordningen (2021:151) om statsbidrag för fortbildning av förskollärare.

3. De genom denna förordning upphävda förordningarna gäller dock fortfarande för statsbidrag som har beviljats med stöd av dem.

4. Den upphävda förordningen (2013:60) om statsbidrag för behörighetsgivande utbildning för lärare i yrkesämnena fortsätter dock att gälla till och med den 31 december 2023 för ansökningar som avser lärare i yrkesämnena som har påbörjat en utbildning före den 1 juli 2023 och som statsbidrag redan har lämnats för enligt den förordningen.

På regeringens vägnar

LOTTA EDHOLM

Eva Lenberg
(Utbildningsdepartementet)